

AANVRAAGSTRAMIEN SUBSIDIES

Subsidiетender: Vakbondsmedefinancieringsprogramma 2013-2016

Publicatie Staatscourant: 2 april 2012

Inleiding

Voor u ligt het aanvraagstramien voor bovenstaande subsidiетender, dat dient als leidraad bij het opstellen van aanvragen van subsidies voor deze tender.

Ten grondslag aan dit aanvraagstramien liggen de beleidsregels zoals die gepubliceerd zijn onder de bovengenoemde referentie. De gepubliceerde beleidsregels zijn **leidend** bij de beoordeling van de aanvragen. Daar waar wellicht toch inhoudelijke dan wel interpretatieverschillen mogelijk zijn, geldt dat de beleidsregels prevaleren.

Dit aanvraagstramien is een praktische doorvertaling van de beleidsregels. Aanvragers zijn **verplicht** dit aanvraagstramien te gebruiken bij hun aanvraag.

Per aanvraag dient één aanvraagstramien te worden ingevuld en ingediend, voorzien van de in dit stramien genoemde bijlagen.

Opbouw van het aanvraagstramien

Om in aanmerking te komen voor een subsidie dienen de aanvragen ten eerste rechtsgeldig ondertekend te zijn door de daartoe bevoegde persoon met vermelding van naam en functie. Ten tweede dienen de aanvragen compleet en zonder voorbehoud te worden ingediend. De volgende onderdelen van het aanvraagstramien dienen te zijn ingevuld:

- Algemene informatie: gegevens aanvrager
- Drempeltoets (D-toets)
- Organisatietoets (O-toets)
- Programmatoets (P-toets)
- Afsluiting: ondertekening van de aanvraag door de daartoe bevoegde medewerker van de aanvragende organisatie.
- Indien van toepassing: Annex VII: De Aanvullende Organisatietoets (AO-toets)
- Bijlagen: verplichte bijlagen die de aanvrager bij zijn aanvraag dient te voegen, eventueel aan te vullen met overige bijlagen. Zie hoofdstuk VI van dit aanvraagstramien voor de lijst met verplichte bijlagen.

Beoordeling en planning

Voor de wijze van beoordeling van de ingediende aanvragen en de bijbehorende planning van de uitvoering van de beoordeling wordt verwezen naar de gepubliceerde beleidsregels.

Meer informatie

Voor meer informatie over deze subsidietender kun u zich uitsluitend schriftelijk richten tot de onderstaande postbus: dso-tender@minbuza.nl

Indiening van de aanvragen

Aanvragen dienen uiterlijk op

Vrijdag 22 juni 2012 om 16.30 uur (in Nederland)

te zijn ontvangen door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. U dient uw aanvraag te zenden naar:

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. DSO/MO – VMP TENDER
Postbus 20061
2500 EB 's Gravenhage

Als u de aanvraag persoonlijk of per koerier wilt aanleveren, dan kunt u de aanvraag (laten) afgeven bij het afgifteloket voor poststukken (expeditie) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Prinses Irenestraat 6, te 's-Gravenhage. Dit kunt u niet later doen dan vrijdag 22 juni 2012 om 16.30 uur.

Vereisten aan de aanvragen

- Aanvragen dienen compleet en zonder voorbehoud *in origineel op papier* te worden ingediend, rechtsgeldig ondertekend door de daartoe bevoegde persoon met vermelding van naam en functie, in vijfvoud op papier en op CD-rom.
- Het is niet mogelijk om een voorlopige aanvraag in te dienen. In het kader van de aanvraagprocedure wordt met nadruk gewezen op artikel 7, derde lid, van het Subsidiebesluit Ministerie van Buitenlandse Zaken. Hierin is bepaald dat er alleen aanvullingen gegeven kunnen worden tot het verstrijken van de indientermijn. Het niet compleet indienen van aanvragen of onvoldoende onderbouwen van antwoorden leidt mogelijk tot afwijzing van het subsidieverzoek op basis van drempel- of kwaliteitscriteria.
- Aanvragen die alleen per fax of e-mail zijn verzonden komen niet voor beoordeling in aanmerking. Aanvragen die per fax of e-mail worden verzonden, dienen tevens in origineel op papier voor vrijdag 22 juni 2012 om 16.30 uur te zijn ontvangen door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- De aanvraag dient te worden opgesteld in de Nederlandse of Engelse taal. Bijlagen in een andere taal dan het Nederlands en Engels dienen voorzien te zijn van een vertaling in het Nederlands of Engels. U wordt vriendelijk verzocht geen informatieve / illustratieve boekwerken, CD-roms, USB-sticks of videobanden van uw organisatie mee te sturen.
- Indien de aanvraag per post wordt ingediend (anders dan met de aanduiding "port betaald") wordt de aanvraag nog als tijdig ingediend beschouwd, mits de aanvraag voor het einde van de termijn ter post is bezorgd, waarbij de datumstempel van de post doorslaggevend is, en niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

- Bij gebruikmaking van een enveloppe met de aanduiding "port betaald" is de datum van ontvangst bepalend bij het vaststellen of de aanvraag tijdig, d.w.z. uiterlijk vrijdag 22 juni, 16.30 uur, is ingediend. Houd hierbij rekening met de omstandigheid dat de datum van ontvangst wordt vastgesteld aan de hand van het tijdstip van inschrijving en dat op zaterdag en zondag geen post wordt ingeschreven.
- Indien de aanvraag niet aangetekend wordt verzonden berust het risico dat de aanvraag nimmer of te laat wordt ontvangen bij de verzender.
- Aanvragen die later dan genoemde datum en tijdstip worden ingediend, worden niet in behandeling genomen. De aanvragende organisatie is de enige verantwoordelijke voor een tijdige en volledige indiening van een aanvraag.

Praktische aanwijzingen ten aanzien van de aanvragen

Algemene instructies voor het opstellen van de subsidieaanvraag

- Bij een aantal onderdelen uit het aanvraagstramien staat het maximale aantal A4'tjes dat de beantwoording kan omvatten.
- Probeer bij de beantwoording van de onderdelen uit het aanvraagstramien zoveel mogelijk de SMART^[1]-principes te volgen.
- Bij dit formulier dient een aantal verplichte bijlagen te worden meegezonden. Bij de betreffende onderdelen in het stramien wordt dit vermeld; tevens staat aan het eind van dit stramien, in hoofdstuk VI een overzicht van deze verplicht bij uw aanvraag mee te sturen bijlagen. U dient de aangegeven nummering te volgen.
- Indien aangegeven kan er bij de beantwoording worden verwezen naar externe documenten die als bijlage moeten of kunnen worden toegevoegd (vrijwillige bijlagen). U dient steeds op de desbetreffende plek in het aanvraagstramien aan te geven of en zo ja naar welke passage / bladzijde in de tekst van de bijlage wordt verwezen en u dient alle vrijwillige bijlagen separaat te nummeren. Het gaat hier alleen om relevante bijlagen.
- Wees bij het invullen van het stramien zo volledig mogelijk. Het is zeer aan te raden uw antwoorden zo veel mogelijk van inhoudelijke argumentatie te voorzien en niet te volstaan met een feitelijke beschrijving.

---

^[1] SMART staat voor: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

Inhoudsopgave

Onderstaande volgorde houdt u aan met vermelding van eventuele subparagrafen en bijbehorende paginanummers.

I. Algemene informatie aanvrager

II. Drempelcriteria

III. Organisatietoets

- Track record van de afgelopen drie jaar
- Planning, Monitoring en Evaluatie
- Financieel en administratief management

IV. Programma

- Management samenvatting
- Ontwikkelingsrelevantie van het programma
- Themarelevantie
- Contextanalyses
- Complementariteit
- Uitwerking outcomes, outputs, activiteiten en middelen volgens het SMART principe
- Risico's, monitoring, bijsturing en evaluatie

V. Afsluiting: ondertekening

VI. Verplichte bijlagen

Annexen:

Annex I: PSD-landenlijst

Annex II: DAC-landen lijst

Annex III: Definitie "Outcomes" en "Outputs" door DAC/OECD

Annex IV: CIVICUS: versterking maatschappelijk middenveld

Annex V: 5C's: versterking zuidelijke organisaties

Annex VI: Evaluatierichtlijnen

Annex VII: Aanvullende Organisatietoets

I. Algemene informatie

Algemene gegevens van de aanvrager en aanvraag

a. Naam aanvragende organisatie	
b. Adres	
c. Telefoon/ fax	
d. E-mail	
e. Naam directeur(en) (met vermelding de heer/mevrouw)	
f. Naam contactpersoon aanvraag (met vermelding de heer/mevrouw)	
g. Naam Nederlandse bank + rekeningnummer van de aanvrager	
h. Financiën aanvrager (totaalbedrag jaarlijkse begroting)	2009: 2010: 2011: 2012:
i. Hoogte gevraagde subsidie (bedragen per jaar en totaalbedrag)	2013: 2014: 2015: 2016: Totaal:
j. Naam van het programma	
k. In welke land(en) zullen de activiteiten worden uitgevoerd?	
l. Geef aan of en zo ja welke subsidie(s) uw organisatie reeds ontvangt van het ministerie van Buitenlandse Zaken (inclusief bijdrages en subsidies van Nederlandse ambassades), welk bedrag, welke looptijd en welke activiteit het betreft (activiteitsnummer). U kunt deze gegevens in een bijlage opnemen; dit dan duidelijk vermelden.	

II. Drempelcriteria

Voor de drempelcriteria geldt dat indien een aanvraag niet aan één of meer criteria voldoet, deze aanvraag wordt afgewezen en niet verder wordt beoordeeld. In aanvulling op en ter nadere invulling van het Standaardkader ontwikkelingssamenwerking zijn de onderstaande drempelcriteria van toepassing. Deze criteria worden hieronder vermeld en indien nodig toegelicht. Indien nodig, bevat de aanvraag documentatie waaruit blijkt dat aan deze criteria wordt voldaan.

Een onderdeel van de drempelcriteria is de Aanvullende Organisatietoets (AO-toets). Hier wordt in drempelcriterium 5 naar gevraagd. Voor deze AO-toets kan maximaal 40 punten worden behaald. De minimumscore dient 24 punten te zijn (60% van het totaal aantal punten). Aanvragen waarvan de uitkomst van de AO-toets onder de minimumscore van 24 punten ligt, zullen niet verder beoordeeld worden.

D.1: *De aanvrager is een maatschappelijke organisatie verbonden aan de door de International Trade Union Confederation (ITUC) op 1-1-2012 erkende Nederlandse vakcentrales, met een trackrecord met vakbondspartners in ontwikkelingslanden. De maatschappelijke organisatie heeft geen winstoogmerk en bezit rechtspersoonlijkheid. Dit laatste blijkt uit bijgevoegde statuten van de organisatie. Erkenning van de Nederlandse vakcentrale door ITUC blijkt uit bijgevoegd bewijs van lidmaatschap. Het trackrecord van de aanvrager dient aantoonbaar gemaakt te worden.*

Toelichting:

- 1) De maatschappelijke organisatie dient aan te tonen dat zij verbonden is aan de door de ITUC op 1-1-2012 erkende Nederlandse vakcentrale middels een schriftelijke verklaring in de vorm van een brief van de desbetreffende vakcentrale dat deze maatschappelijke organisatie aan de vakcentrale verbonden is.
- 2) Uit de bijgevoegde statuten van de organisatie moet blijken dat de organisatie geen winstoogmerk heeft en rechtspersoonlijkheid bezit.
- 3) Uit het bewijs van lidmaatschap van ITUC moet blijken dat de Nederlandse vakcentrale op 1-1-2012 door de ITUC erkend werd.
- 4) Uit het trackrecord met vakbondspartners in ontwikkelingslanden moet blijken dat de organisatie een trackrecord heeft met vakbondspartners in ontwikkelingslanden.

Zie statuten, (verplichte bijlage 1.1.) Toelichting:

Zie bewijs, (verplichte bijlage 1.2) Toelichting:

Zie trackrecord, (verplichte bijlage 1.3) Toelichting:

D.2 *De aanvrager werkt grensoverschrijdend en zet zich op resultaatgerichte wijze op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau in voor versterking van vakbonds- en arbeidsrechten en maatschappijopbouw in DAC-landen, door samenwerking met vakbonden en arbeids-NGO's zonder winstoogmerk en met als doel structurele armoedebestrijding ten behoeve van duurzame economische groei (voor DAC-landen zie Annex II).*

Toelichting: De doelstellingen van de organisatie zoals vermeld in de statuten, dienen dit duidelijk te maken. Indien statuten niet toereikend zijn om bovengenoemde doelstellingen aan te tonen, kunnen andere geformaliseerde documenten dit mede duidelijk maken (jaarverslagen of beleidsplannen uit het recente verleden, te weten niet ouder dan 2008).

Zie statuten, (verplichte bijlage 1.1)

D.3 *De activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd hebben een doelstelling op het gebied van structurele armoedebestrijding en duurzame economische groei door middel van versterking van arbeids- en vakbondsrechten en maatschappijopbouw. Dit wordt gerealiseerd door prioritaire resultaatgebieden en activiteiten, zoals beschreven in §2.2. en §2.3 van het subsidiekader.*

Toelichting: Het behalen van de doelstelling op het gebied van structurele armoedebestrijding en duurzame economische groei gebeurt via activiteiten op de resultaatgebieden, zoals genoemd in in §2.2. en §2.3 van het subsidiekader. Uit het voorstel en de bijbehorende begroting en meerjarenraming moet deze doelstelling van de activiteiten blijken.

Zie begroting en meerjarenraming (verplichte bijlage 1.4). Toelichting:

Zie voorstel (verplichte bijlage 1.7). Toelichting:

D.4 *Het bruto salaris van medewerkers¹ van de aanvragende organisatie (inclusief leden van management en bestuur) is vanaf de aanvang van de subsidieperiode maximaal gelijk aan het salaris van een directeur-generaal in dienst van de Nederlandse Rijksoverheid. De hoogte van dit bedrag is het bruto salaris op basis van een voltijdsfunctie van niveau schaal 19 volgens het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren (BBRA).²*

Toelichting: 1) Dit blijkt uit een verklaring van de huisaccountant betreffende de beloning van de leidinggevenden van de organisatie. (Verplichte bijlage 1.5)

2) U specificeert hier de hoogte van de salarissen (inclusief toeslagen) van het management en bestuur.

Naam functie	Jaarsalaris (bruto)	Overige inkomsten

¹ Medewerkers zulks in de ruimste zin van het woord, dus ook medewerkers die vanuit gelieerde organisaties voor aanvragende organisaties werkzaam zijn.

² Dit BBRA kan gevonden worden op de website van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, www.minbzk.nl

D.5: De aanvrager is in staat tot een adequaat financieel beheer. De aanvrager kan door ervaringsdeskundigheid met betrekking tot de activiteiten als waarvoor subsidie wordt gevraagd een doelgerichte en doelmatige uitvoering van de activiteiten waarborgen.

Toelichting: Dit blijkt uit een geldige, met voldoende resultaat behaalde, (uit 2008 of later) organisatietoets die namens de staatssecretaris is uitgevoerd, volgens het zgn. COCA-stramien (Checklist on Organisational Capacity Assessment) of in het kader van MFS-II. In dit geval specificceert u het activiteitennummer van het programma dat daartoe de aanleiding vormde.

Indien u niet over een dergelijke organisatietoets beschikt, vult u annex VII van dit aanvraagstramien in voor de Aanvullende Organisatietoets (AO-toets). Voeg de ingevulde AO-toets toe als verplichte bijlage 1.6.

Deze zal dan door de staatssecretaris worden beoordeeld. Voor deze AO-toets kan maximaal 40 punten worden behaald. De minimumscore dient 24 punten te zijn (60% van het totaal aantal punten). Aanvragen waarvan de uitkomst van de AO-toets onder de minimumscore van 24 punten ligt, zullen worden afgewezen op dit drempelcriterium en niet verder beoordeeld worden.

D.6 De subsidieaanvraag bedraagt minimaal €5 miljoen. Organisaties die eerder binnen het VMP subsidie hebben ontvangen kunnen maximaal 95% van het momenteel toegewezen budget (Wijzigingsbeschikking VMP 2009-2012, 29 april 2011) aanvragen. Kwalificerende organisaties die niet eerder subsidie ontvingen uit het VMP kunnen maximaal €5 miljoen aanvragen. De aanvraag heeft een looptijd van 4 jaar. Bij een kortere looptijd is het minimale en maximale bedrag van de subsidieaanvraag naar rato lager. De minimale looptijd van de activiteit bedraagt 24 maanden.

Toelichting: Dit blijkt uit het voorstel (verplichte bijlage 1.7) en bijbehorende begroting en meerjarenraming (verplichte bijlage 1.4).

Toelichting: ....

D.7: Het programma betreft geen initiatieven die proselitisme (mede) beogen.

Toelichting: Dit blijkt uit het voorstel (verplichte bijlage 1.7) en bijbehorende begroting en meerjarenraming (verplichte bijlage 1.4).

D.8: Het programma betreft geen commerciële dienstverlening, investeringen of commerciële activiteiten.

Toelichting: Dit blijkt uit het voorstel (verplichte bijlage 1.7) en bijbehorende begroting en meerjarenraming (verplichte bijlage 1.4).

D.9: *In afwijking van het Standaardkader Ontwikkelingssamenwerking geldt dat van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2014 moet worden toegewerkt naar een situatie waarin vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016 minimaal 85% van de besteding van de middelen die in deze periode van het subsidietijdvak zijn benodigd voor de uitvoering van zowel de multilaterale als de bilaterale activiteiten plaats vindt in de landen op de lijst van het bedrijfsleven instrumentarium 'PSD-landenlijst' (zie hiervoor annex I van dit aanvraagstramien). Organisaties mogen in de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016 maximaal 15% van de middelen, die zijn benodigd voor de uitvoering van de activiteiten, buiten de landenlijst besteden en wel in andere landen van de OECD/DAC-lijst met uitzondering van de 'Upper Middle Income Countries' (zie annex II van dit aanvraagstramien).*

Toelichting: Dit blijkt uit het voorstel (verplichte bijlage 1.7) en bijbehorende begroting en meerjarenraming (verplichte bijlage 1.4).

Voor 2013 en 2014 geldt: alleen OECD/DAC-landen en ten opzichte van de situatie tijdens de eerdere subsidieverlening (daar waar dat het geval was) geen nieuwe landen. Neem hier in op op welke manier wordt afgebouwd.

Specificeer het budget per land voor 2013, 2014, 2015 en 2016 (in Euro's):
(voor een duidelijk overzicht kunt u overwegen deze tabel op te nemen als bijlage)

1) Specificeer het budget per land voor 2013 en 2014 (in Euro's):

Landen van de PSD-landenlijst (Annex I)

- Land 1
- Land 2
- Land 3
- .....

Totaal

Landen op OECD/DAC-lijst (Annex II)

- Land A
- Land B
- .....

Totaal

2) Specificeer het budget per land voor 2015 en 2016 (in Euro's):

Landen van de PSD-landenlijst (Annex I)

- Land 1
- Land 2
- Land 3
- .....

Totaal

Landen op OECD/DAC-lijst, exclusief Upper Middle Income Countries (Annex II)

- Land A
- Land B
- .....

Totaal

Percentage PSD-landen:

III. De organisatietoets (O-toets)

De organisatietoets (O-toets) is onderdeel van de beoordeling van de aanvraag. Voor de O-toets kan een maximum van 40 punten gehaald worden. Doel van deze toets is dat de staatssecretaris zich een oordeel kan vormen over de kwaliteit en doelmatigheid van de aanvragende organisatie. Beoordeling in het kader van de organisatietoets vindt plaats op grond van de mate waarin de organisatie voldoet aan de hieronder genoemde criteria.

Indien de kwaliteit van de organisatie als onvoldoende is beoordeeld (minder dan 24 van de 40 punten), wordt de aanvraag afgewezen en niet verder behandeld.

O.1. Het track record van de afgelopen drie jaar (max. 10 pt)

Aan de hand van uw trackrecord (verplichte bijlage 1.3/2.1) wordt bezien in welke mate u in staat bent geplande *outcomes* en *outputs* te realiseren en deze duurzaam te verankeren. In dit onderdeel wordt nader ingegaan op de resultaten die in het verleden door uw organisatie zijn bereikt. U wordt verzocht om deze te formuleren als een verandering t.o.v. van het begin van een vorig (afgerond) programma (wat waren uw doelstellingen aan het begin van het programma en wat is daarvan gerealiseerd). Voor beantwoording van de onderstaande vragen is het van belang dat u een overzicht geeft van recente activiteiten, die (mede) met middelen van de Minister/Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (BZ) zijn gefinancierd (o.v.v. activiteitsnummer) (verplichte bijlage 2.2). Ook indien er geen recente door BZ gefinancierde activiteiten zijn, dienen lopende of recent afgeronde activiteiten te worden gespecificeerd. Geef dan maximaal drie activiteiten die als specificatie kunnen dienen; vermeld hierbij ter referentie naam en telefoonnummer van de contactpersoon bij een organisatie die financieel heeft bijgedragen aan de activiteiten.

O.1.a. De aanvrager is op grond van de door zijn inspanningen in de afgelopen drie jaren behaalde resultaten in staat om de geplande outcomes te realiseren.³

Toelichting: U geeft aan in welke mate bij de uitvoering van de programma('s) de geplande outcomes tijdig en in voldoende mate zijn gerealiseerd. Motiveer het antwoord en verklaar eventuele tegenvallende resultaten.

O.1.b. De aanvrager is op grond van de door zijn inspanningen in de afgelopen drie jaren behaalde resultaten in staat om de geplande outputs te realiseren.⁴

Toelichting: U geeft aan in welke mate bij de uitvoering van de programma('s) de geplande outputs tijdig en in voldoende mate zijn gerealiseerd. Motiveer het antwoord, verklaar eventuele tegenvallende resultaten en de wijze waarop u heeft bijgestuurd.

³ Zie voor een definitie van 'Outcomes' en 'Outputs' annex III van dit aanvraagstramien.

⁴ Idem

O.1.c. De aanvrager is in staat om de bijdragen van derden die noodzakelijk waren voor de uitvoering van de programma's daadwerkelijk te verkrijgen.

Toelichting: U geeft aan in welke mate er bij de uitvoering van uw programma('s) de vereiste middelen (donor, counterpartorganisaties, doelgroep, overige) tijdig en in voldoende mate ter beschikking zijn gekomen. Motiveer het antwoord en specificeer eventuele gevolgen en aanvullend genomen maatregelen van achterblijvende bijdragen.

O.1.d. De aanvrager is in staat om de duurzaamheid van de programma's te verankeren bij de uiteindelijke doelgroep.

Toelichting: U geeft aan in welke mate de gerealiseerde resultaten (outputs) en doelstellingen (outcomes) van het programma duurzaam (d.w.z. financiële duurzaamheid en duurzaamheid van activiteiten en organisatie) zijn verankerd bij de uiteindelijke doelgroep. Motiveer het antwoord aan de hand van voorbeelden.

O.2. Planning, Monitoring en Evaluatie (PM&E) (max. 10 pt)

De kwaliteit van de Planning, Monitoring en Evaluatie van uw organisatie wordt beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

O.2.a. De gehanteerde PM&E systematiek is toereikend voor het bewaken van de voortgang t.a.v. outputs, outcomes en duurzaamheid op programma- en organisatieniveau.

Toelichting: U geeft hier een beschrijving van gehanteerde instrumenten op het gebied van voortgangsbewaking. Specificeer de variabelen die binnen dit systeem gemeten worden. Aan de hand van voorbeelden toont u aan dat de gegenereerde informatie effectief en consistent wordt toegepast.

O.2.b. De organisatie laat periodiek onafhankelijke evaluaties uitvoeren over (delen van) programma's en het functioneren van de eigen organisatie.

Toelichting: U geeft hier aan hoe evaluaties zijn verankerd in de organisatie. U besteedt hierbij aandacht aan de selectiemethode van de uitvoerders van de evaluatie. Daarnaast toont u aan de hand van voorbeelden aan hoe de uitkomsten van de evaluaties zijn verwerkt in de activiteiten van de organisatie.

O.2.c. De organisatie heeft een goed verankerd systeem voor kwaliteitsbeheer t.a.v. de

hoofdprocessen.

Toelichting: U beschrijft de wijze waarop het kwaliteitsbeheer is geformaliseerd binnen de organisatie. Tevens geeft u aan welke voortgang er de afgelopen drie jaar (2009-2011) is geboekt met de opbouw en/of verankering van het kwaliteitsbeheersysteem.

0.3. Financieel en administratief management (max. 20 pt)

De kwaliteit van uw financieel en administratief management wordt beoordeeld aan de hand van de volgende criteria (Voeg voor deze criteria in ieder geval een jaarrekening 2009 en 2010 toe als verplichte bijlage 2.3):

0.3.a. De organisatie heeft een adequaat beleid t.a.v. het financieel toezicht op organisaties met wie zij een financieringsrelatie heeft.

Toelichting: U geeft hier een beschrijving van het financiële toezicht dat u uitvoert op partnerorganisaties. U besteedt hierbij onder andere aandacht aan accountantscontroles.

0.3.b. De organisatie maakt gebruik van een adequate toets om de kwaliteit van (partner)organisaties waarmee zij een financiële relatie heeft te toetsen.

Toelichting: Geef aan op welke wijze (partner)organisaties voorafgaande aan een nieuwe of hernieuwde financieringsrelatie door uw organisatie worden getoetst op capaciteit en betrouwbaarheid (voeg bijvoorbeeld een kopie van het toets formulier als bijlage bij de aanvraag).

0.3.c. De organisatie beschikt over een financieel monitoringssysteem dat haar in staat stelt om (dreigende) verliezen of overschotten vroegtijdig te signaleren en hier met adequate maatregelen op te anticiperen.

Toelichting: U beschrijft hier hoe de jaarbegroting van uw organisatie is ingedeeld (programma's, resultaatgebieden). Tevens geeft u voor 2010 en 2011 aan hoe de inkomsten en uitgaven zich verhielden t.o.v. de oorspronkelijke begroting.

0.3.d. De organisatie heeft een brede donorbasis.

Toelichting: U specificeert over de periode 2009-2011 de hoogte van de bijdragen (bedrag en percentage) uit diverse bronnen, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen:

- 1) Overheid van het land van vestiging (hoofdkwartier)
- 2) Donoren uit overige landen
- 3) Internationale organisaties (w.o. VN en Ontwikkelingsbanken)
- 4) Stichtingen en particuliere fondsen
- 5) Particulieren
- 6) Overigen (specificeer)

0.3.e. De aanvrager toont aan dat zij toewerkt naar een situatie per 1 januari 2016 waarbij 20% van de jaarlijkse inkomsten van de organisatie afkomstig is uit bronnen anders dan BZ-bijdragen.

Toelichting:

U toont dit aan via een groeiscenario naar 20% onderbouwd met concrete acties. Gelden die direct of indirect worden verkregen ten laste van de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (bijvoorbeeld een subsidie of bijdrage van een Nederlandse ambassade) tellen niet mee bij het bepalen van de omvang van de eigen inkomsten. Het gaat hier om de totale inkomsten van de aanvragende organisatie en niet om specifieke inkomsten ten laste van het programma.

IV. Het voorgestelde programma: Programmatoets (P-toets)

Bij de programmatoets (P-toets) wordt de kwaliteit van het programma beoordeeld. Dit gebeurt aan de hand van de onderstaande criteria. In totaal kunnen hiervoor 60 punten gehaald worden.

Indien de kwaliteit van het programma als onvoldoende is beoordeeld (minder dan 35 van de 60 punten), wordt de aanvraag afgewezen en niet verder behandeld.

Voeg voor de P-toets in ieder geval de volgende verplichte bijlagen toe:

Bijlage 3.1: Programmavoorstel

Bijlage 3.2: Begroting en meerjarenraming

Bijlage 3.3: Liquiditeitsprognose voor de eerste 12 maanden van het programma

Bijlage 3.4: Contextanalyses

Bijlage 3.5: Complementariteit

Bijlage 3.6: Programmaoverzicht per land naar resultaatgebied

Een voorstel kan minimaal één en maximaal drie programma's omvatten. Een programma beslaat een of meerdere resultaatgebieden. Iedere keer als hier 'programma' wordt geschreven, dan kunnen dat er ook meerdere zijn. U kunt dus lezen: het programma / de programma's.

P.0. Management samenvatting (0 pt)

P.0.a. Overzicht per land naar resultaatgebied

Toelichting: Geef in onderstaand schema per programma aan voor welke resultaatgebieden en in welke landen en met welke zuidelijke partners het programma/de programma's zal/zullen worden uitgevoerd.

Onderstaand schema levert u aan als verplichte bijlage nummer 3.6.

NB: Het is niet toegestaan het format van onderstaand schema te wijzigen!

Land	.....	.....	.....	.....
Resultaatgebied				
.....	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:
.....	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:	Programma: Looptijd: ...t/m ... Zuidelijke partners:
.....	Programma: Looptijd: ...t/m ...	Programma: Looptijd: ...t/m ...	Programma: Looptijd: ...t/m ...	Programma: Looptijd: ...t/m ...

	<i>Zuidelijke partners:</i>	<i>Zuidelijke partners:</i>	<i>Zuidelijke partners:</i>	<i>Zuidelijke partners:</i>
.....	<i>Programma: Looptijd: ...t/m</i>	<i>Programma: Looptijd: ...t/m</i>	<i>Programma: Looptijd: ...t/m</i>	<i>Programma: Looptijd: ...t/m</i>
	<i>... Zuidelijke partners:</i>	<i>... Zuidelijke partners:</i>	<i>... Zuidelijke partners:</i>	<i>... Zuidelijke partners:</i>

P.0.b. *Korte inhoudelijke samenvatting van het programma*

Toelichting: Geef een korte beschrijving van de inhoud van het programma / de programma's – bij voorkeur in maximaal 3 A4'tjes per programma –, die tenminste de volgende elementen⁵ bevat:

- de doelstelling(en) van het programma
- de resultaatgebieden die het programma beslaat,
- in geval het voorstel meer dan één programma omvat, ook de onderlinge samenhang tussen de programma's,
- de wijze waarop deze bijdragen aan de centrale VMP-doelstelling⁶,
- de belangrijkste programma-activiteiten,
- voor wie deze activiteiten worden uitgevoerd (de doelgroep(en)),
- de wijze waarop die zullen worden uitgevoerd (in samenwerking met welke zuidelijke partners)
- de begrote kosten van het programma

P.1. Ontwikkelingsrelevantie (max. 4 pt)

Ontwikkelingsrelevantie: de mate waarin de activiteiten bijdragen aan duurzame economische groei en structurele armoedebestrijding in DAC-landen via het bilaterale en/of multilaterale kanaal.

P.1.a. *De mate waarin de activiteiten bijdragen aan duurzame economische groei en structurele armoedebestrijding in DAC-landen.*

Toelichting: U geeft aan hoe uw programma bijdraagt aan structurele armoedebestrijding. Gebruik hiervoor maximaal 2 A-4.

P.1.b. *De kanaalkeuze voor de activiteiten (bilateraal of multilateraal)*

Toelichting: Geef een beschrijving hoe het programma (bilateraal of multilateraal) wordt geïmplementeerd. Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

⁵ Het is niet noodzakelijk om in de inhoudelijke samenvatting de onderstaande volgorde aan te houden zolang alle genoemde elementen maar worden beschreven.

⁶ Zie voor deze doelstelling het Subsidiebeleidskader, hoofdstuk 2.

P.2. Thema relevantie (max. 23 pt)

Themarelevantie: De mate waarin de activiteiten bijdragen aan maatschappijopbouw en versterking van arbeids- en vakbondsrechten in DAC-landen. Dit gebeurt via de hieronder genoemde resultaatgebieden. Per resultaatgebied is in het subsidiebeleidskader een toelichting gegeven.

Prioritaire resultaatgebieden:

- i. OS-Speerpunten
- ii. Capaciteitsontwikkeling
  1. Organisatieopbouw (5C's)
  2. Maatschappijopbouw (CIVICUS)
- iii. Decent Work Agenda
- iv. Informele economie
- v. Gender
- vi. Verbinding agenda lokale vakbeweging met agenda Nederlandse vakbeweging

Activiteiten:

- vii. Leiderschapsontwikkeling
- viii. Versterking nationale vakbeweging
- ix. Lobby en campagne.

In P.2.a t/m P.2.e. geeft U per resultaatgebied een korte beschrijving volgens ieder criterium en toelichting zoals hieronder gegeven. Voor dit onderdeel dient u het schema in Annex VIII te gebruiken. Het is niet toegestaan deze te wijzingen. Dit schema levert u aan als verplichte bijlage 3.1 (gelijk aan verplichte bijlage 1.7). Bij beantwoording van onderstaande criteria dient u naar dit schema te verwijzen. Ditzelfde schema gebruikt u ook bij P5.

P.2.a. Prioritair resultaatgebied: OS-Speerpunten.

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan het resultaatgebied 'OS-speerpunten'. U bent verplicht minimaal één OS-speerpunt in uw programma op te nemen. U dient hierbij aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.2.b. Prioritair resultaatgebied: Capaciteitsontwikkeling.

Van dit resultaatgebied wordt verwacht dat u op beide onderdelen (organisatieopbouw en maatschappijopbouw) inzet.

1) Organisatieopbouw: de mate waarin het programma een blijvend effect voor de uiteindelijke doelgroep heeft en bijdraagt aan de institutionele capaciteitsopbouw en duurzaamheid van de partners en de eigen organisatie van de aanvrager.

Toelichting: U beschrijft aan de hand van het 5C model⁷ de maatregelen die in het kader van het programma genomen worden om de duurzaamheid van de resultaten te garanderen na afloop van de subsidieperiode. Tevens specificeert u op welke wijze de uiteindelijke doelgroep bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van capaciteiten die door het programma gegenereerd worden en op welke wijze het programma een blijvend effect heeft op de uiteindelijke doelgroep. Ook definieert u hier om welke doelgroep(en) het gaat. U specificeert welke maatregelen er worden genomen om de institutionele duurzaamheid, kwaliteiten en/of de financiële diversificatie van fondsen van de partnerorganisaties te versterken en geeft aan op grond van welke criteria deze worden gemeten (co-financiering van partners bijvoorbeeld). U beschrijft de (positieve) effecten van de uitvoering van het programma op de institutionele duurzaamheid, kwaliteit van de activiteiten en/of de financiële diversificatie van fondsen van de eigen organisatie (aanvrager). U specificeert eventuele criteria om deze te meten. U dient hierbij aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen. Gebruik hiervoor maximaal 2 A-4.

2) Maatschappijopbouw: de mate waarin het programma bijdraagt aan maatschappelijke verandering en maatschappijversterking.

Toelichting: Geef aan de hand van de vijf dimensies (a. maatschappelijke betrokkenheid, b. organisatiegraad van het maatschappelijk middenveld, c. toepassing van kernwaarden, d. invloed van het maatschappelijk middenveld op veranderingsprocessen, e. externe omstandigheden) ontleend aan de CSI-index van CIVICUS model⁸ een beschrijving hoe het programma bijdraagt aan maatschappijversterking. U dient hierbij aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen. Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

NB: In het monitoringsprotocol dat u opstelt indien uw aanvraag wordt gehonoreerd, wordt verwacht dat deze vijf dimensies beschreven worden voor de landen waar een contextanalyse is uitgevoerd.

P.2.c. Prioritair resultaatgebied: Decent Work Agenda

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan het resultaatgebied 'Decent Work Agenda'. U bent verplicht minimaal één element van de Decent Work Agenda in uw programma('s) op te nemen. U dient in uw beschrijving aan te

⁷ Zie Annex V

⁸ Zie Annex IV

sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.2.d. Prioritair resultaatgebied: Informele economie

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan het resultaatgebied 'Informele economie'. U dient in uw beschrijving aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.2.e. Prioritair resultaatgebied: Gender

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan het resultaatgebied 'Gender'. U dient in uw beschrijving aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.2.f. Prioritair resultaatgebied: Verbinding agenda lokale vakbeweging met agenda Nederlandse vakbeweging.

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan het resultaatgebied 'Verbinding agenda lokale vakbeweging met agenda Nederlandse vakbeweging'. U dient in uw beschrijving aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.2.g. Activiteiten: Leiderschapsontwikkeling, versterking nationale vakbeweging, lobby en campagne

Toelichting: Geef een beschrijving van de manier waarop u in uw programma('s) invulling geeft aan de activiteiten 'Leiderschapsontwikkeling, versterking nationale vakbeweging en lobby en campagne'. U dient in uw beschrijving aan te sluiten op uw programmavoorstel, verplichte bijlage 3.1, en daar waar nodig hier naar te verwijzen.

Geef bij 'leiderschapsontwikkeling' onder andere aan de mate waarin sprake is van actieve coaching door Nederlandse vakbondsbestuurders aan vakbondsleiders in de ontvangende landen. Beschrijf bovendien op welke verschillende niveaus (ontwikkeling op persoonlijk of inhoudelijk niveau) aan leiderschapsontwikkeling wordt gewerkt.

Gebruik hiervoor maximaal 1 A-4.

P.3. Contextanalyses (max. 10 pt)

Contextanalyses: de omvang en kwaliteit van de analyse van de context, waarbinnen het programma in een land of sector wordt geïmplementeerd, inclusief de mogelijke meerwaarde van de aanvrager en de activiteiten binnen een land of sector.

Toelichting:

- Maximaal 2 tot 6 pagina's per contextanalyse van een land of multilateraal programma.
- Voor de 10 landen waar u het meest zult besteden volgens de door u bijgevoegde begroting, levert u per land één contextanalyse aan.
- Voor ieder multilateraal programma (met bestedingen boven €100.000) waarop uw voorstel betrekking heeft, levert u één contextanalyse aan met betrekking tot de sector waarin dit programma actief is.
- U dient elke contextanalyse als afzonderlijk document aan te leveren als verplichte bijlage bij uw aanvraag (verplichte bijlage 3.4). Bij de hierna vermelde criteria P.3.a t/m P.3.c hoeft u in het aanvraagstramien geen separate antwoorden/gegevens te verstrekken. Een verwijzing naar de bijlage kan volstaan.
- Bij alle onderdelen van de contextanalyse dient u aan te geven hoe ontvangende partners betrokken zijn, wat hun inbreng is en op welke wijze aan capaciteitsopbouw wordt bijgedragen.
- Het gaat om een getrouwe, actuele weergave van de huidige situatie. Hoe recent de contextanalyse moet zijn, hangt af van de situatie in het land.
- Bronnen: bij de onderbouwing van de contextanalyses kunt u verwijzen naar relevante documenten, zoals de MJSP's⁹ van de Nederlandse ambassades in het desbetreffende land. U kunt hier in voetnoten naar verwijzen.
- Een contextanalyse per land bestaat verplicht uit de hieronder genoemde en beschreven zes onderdelen.

U bent verplicht om bij dit onderdeel de volgende indeling te hanteren. Het is de bedoeling dat u de volgorde of de titels van deze onderdelen niet wijzigt.

I Inleiding

II Doelgroepenanalyse

III Probleemanalyse op micro/meso/macro-niveau

IV Omgevingsanalyse

V Multi-actoranalyse

---

⁹ MJSP staat voor: meerjarig strategisch plan.

VI Contextrelevantie van het programma

In **I inleiding** geeft u aan om welk land of sector (bij een multilateraal programma) het gaat en om welk(e) resultaatgebieden. U geeft hier gecompriëerde informatie t.a.v. relevante politieke, economische en sociale ontwikkelingen en relevante trends.

In **II doelgroepanalyse** geeft u per resultaatgebied aan op welke doelgroep(en) uw voorstel binnen het land of binnen de sector gericht is, inclusief een beschrijving van deze doelgroep(en) (om wie gaat het) en een inhoudelijke onderbouwing van deze keuze (waarom is voor deze doelgroep(en) gekozen en is er een aantoonbare vraag?).

In **III probleemanalyse op micro/meso/macro-niveau** maakt u duidelijk op welke specifieke problematiek van de betreffende doelgroep(en) de resultaatgebieden zich richten. Daarbij geeft u tevens aan wat de oorzaken van deze problematiek zijn (op micro/meso/macroniveau).

In **IV omgevingsanalyse** gaat u per resultaatgebied in op de rol die sociale, economische en politieke omgevingsfactoren spelen bij de instandhouding en/of oplossing van de eerder geschetste problematiek. U geeft aan wat de rol van het zuidelijk maatschappelijk middenveld is (in geval van een multilateraal programma geeft u ook aan wat de rol van de uitvoerende internationale koepel is), waarom u voor specifieke maatschappelijke organisaties c.q. internationale koepel als partner gekozen hebt en welk effect uw interventie beoogt. U onderbouwt dit met een SWOT-analyse van het relevante (lokale) maatschappelijk middenveld.¹⁰

In **V multi-actoranalyse** geeft u per resultaatgebied aan hoe uw rol zich verhoudt tot de rollen van andere relevante actoren (bijvoorbeeld de overheid ter plaatse, de Nederlandse ambassade, andere vakcentrales, andere bilaterale donoren, multilaterale organisaties, bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere (internationale) NGO's) eveneens actief op het terrein waarop uw organisatie werkzaam is. Met andere woorden: geef nauwkeurig en beargumenteerd aan wat de meerwaarde van uw activiteiten is in relatie tot de interventies van andere relevante actoren.

Onder **VI contextrelevantie van het programma** maakt u per resultaatgebied duidelijk hoe de contextanalyse vertaald wordt in uw programma. Met andere woorden: de doelstellingen en de activiteiten binnen de resultaatgebieden van uw programma moeten een directe en logisch beargumenteerde relatie hebben met de uitkomsten van de contextanalyse. Ook geeft u in elk geval een beschrijving van en toelichting op de aangrijpingspunten die u ziet als het gaat om het bewerkstelligen van veranderings- en ontwikkelingsprocessen voor de doelgroep(en) en de effecten van het programma. Eveneens geeft u een SWOT-analyse van uw programma('s) in de context die u heeft geschetst waarbij u met name ingaat op de kansen die u ziet.

---

¹⁰ Een SWOT-analyse is een sterkte-zwakte analyse. De afkorting SWOT staat voor: Strengths (sterkten), Weaknesses (zwakten), Opportunities (kansen) en Threats (bedreigingen).

Beoordeling van de kwaliteit van de contextanalyses vindt plaats op basis van de volgende criteria:

<p>P.3.a. <i>De kwaliteit van de analyse van de context.</i></p> <p><i>Toelichting:</i> De analyse is van voldoende kwaliteit. Het voorstel bevat per land of multilateraal programma waarvoor subsidie wordt aangevraagd een contextanalyse. De contextanalyse is een getrouwe en actuele weergave van de huidige situatie.</p>
<p>P.3.b. <i>De analyse van het land of sector waarbinnen het programma wordt geïmplementeerd.</i></p> <p><i>Toelichting:</i> De contextanalyses bevatten een kwalitatief goede en relevante doelgroepanalyse, een probleemanalyse op micro/meso/macro-niveau, en een omgevingsanalyse van de sociale, economische en politieke factoren gezien in onderlinge samenhang. De contextanalyses bevatten tevens een multi-actor analyse.</p>
<p>P.3.c. <i>De meerwaarde van de aanvrager en de activiteiten binnen een land of sector.</i></p> <p><i>Toelichting:</i> De uitkomsten van de contextanalyses leiden tot een contextrelevant of samenhangend programma, afgestemd op programma's van andere donoren.</p>

P.4. Complementariteit (5 pt)

Complementariteit: De mate waarin het programma wordt afgestemd op het ontwikkelingsbeleid van Nederland, op de programma's van de lokale en nationale overheden, andere Nederlandse vakcentrales, het PSD-programma (waaronder DECP), NGO's, de Nederlandse ambassades, het Nederlandse bedrijfsleven, Nederlandse bilaterale hulpinspanningen en/of andere belangrijke bilaterale en multilaterale donoren (bijv. ILO) in de landen waar het programma wordt uitgevoerd.

NB: Voor dit onderdeel dient u per land uw antwoorden in een verplichte bijlage (bijlage 3.5) aan te leveren, waarin u onderstaande criteria onderbouwt per programma dat in dat land wordt uitgevoerd.

Maximaal 2 pagina's per land of multilateraal programma, waarvoor ook een contextanalyse wordt aangeleverd.

<p>P.4.a. <i>De mate waarin het programma wordt afgestemd op het ontwikkelingsbeleid van</i></p>

Nederland.

Toelichting: U dient hier aan te geven hoe het programma aansluit op beleid van de Nederlandse overheid ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking.

P.4.b. *De mate waarin het programma relevant is in de context van de nationale overheden.*

Toelichting: U maakt inzichtelijk hoe en op basis van welke informatie het programma aansluit op het beleid van de nationale overheid¹¹ van het land waar het programma wordt uitgevoerd. Als er redenen zijn om juist níet bij het nationale overheidsbeleid aan te sluiten beargumenteert u dit.

P.4.c. *De mate waarin er sprake is van afstemming van het programma met andere Nederlandse vakcentrales, het PSD-programma (waaronder DECP), NGO's, de Nederlandse ambassades, het Nederlandse bedrijfsleven, Nederlandse bilaterale hulpinspanningen en/of andere belangrijke bilaterale en multilaterale donoren (bijv. ILO) in de landen waar het programma wordt uitgevoerd.*

Toelichting: U geeft aan op welke wijze en op basis van welke informatie afstemming plaatsvindt en/of heeft plaatsgevonden met de Nederlandse ambassade, de andere Nederlandse vakcentrale, het PSD-programma (waaronder DECP), NGO's, het Nederlandse bedrijfsleven, Nederlandse bilaterale hulpinspanningen en/of andere belangrijke bilaterale en multilaterale donoren (bijv. ILO) en andere belangrijke donoren, en wat de resultaten van deze afstemming zijn (in termen van contacten, afspraken, uitwisseling informatie, etc.). Enkel aangeven dat er contact heeft plaatsgevonden is niet voldoende.

P.5. Outcomes, Outputs, Activiteiten en Middelen volgens het SMART principe (max 10 pt)

In dit onderdeel van de P-toets wordt de kwaliteit van de uitwerking van outcomes, outputs, activiteiten en middelen in uw programma beoordeeld: de mate waarin het programma is uitgewerkt in outcomes, beoogde outputs, voorgenomen activiteiten en middelen en is voorzien van een helder verband tussen de te bereiken outputs, outcomes en de daarvoor benodigde middelen.¹² Deze uitwerking wordt beoordeeld in de SMART-systematiek: de mate waarin de

¹¹ U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan aansluiting bij een nationaal *Poverty Reduction Strategy Paper (PRSP)*, indien beschikbaar, of vergelijkbare documenten.

¹² Bij de formulering voor doelen en resultaten dient u zich te baseren op de begrippen 'outcomes' en 'outputs', zoals gedefinieerd door DAC/OECD en zoals ook weergegeven in Annex III van dit aanvraagstramien.

beoogde outcomes, outputs en middelen Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden zijn uitgewerkt.¹³

Toelichting:

Voor dit onderdeel dient u het schema uit Annex VIII te gebruiken. Bij beantwoording van onderstaande criteria dient u naar dit schema te verwijzen. Het is niet toegestaan om het format van dit schema te wijzigen. Dit schema levert u aan als verplichte bijlage 3.1 (gelijk aan verplichte bijlage 1.7). Dit schema gebruikt u ook voor P2.

Per programma wordt per resultaatgebied op SMART-wijze de beoogde resultaten onderbouwd op output- en outcomeniveau. Op output- en outcomeniveau worden indicatoren aangegeven op basis waarvan de realisatie van de beoogde resultaten wordt gemeten. Ook geeft u een overzicht van de activiteiten.

U dient in het schema aan te geven in hoeverre beoogde resultaten afhankelijk zijn van andere programma's, resultaatgebieden of activiteiten (van de aanvrager of van andere actoren).

Gezien de centrale beleidsdoelstelling van VMP (versterking van arbeids- en vakbondsrechten en maatschappijopbouw in het kader van armoedebestrijding in ontwikkelingslanden ten behoeve van duurzame economische groei) dient uw programma resultaten te bevatten die te maken hebben met het verwezenlijken van deze doelstelling. In de tabel van annex VIII dient u dit expliciet aan te geven. Deze resultaten dienen uiteraard binnen de resultaatgebieden te vallen.

P.5.a. *De geformuleerde outcomes zijn concreet, bevinden zich binnen de span of influence van het programma en vloeien logisch voort uit de probleemstelling, zoals verwoord in de contextanalyse.*

Toelichting: U onderbouwt de te behalen outcomes op basis van dit criterium.

P.5.b. *De geformuleerde outputs zijn concreet, bevinden zich binnen de span of control van het programma en staan in logisch verband met de onder 5 a genoemde outcomes.*

Toelichting: U onderbouwt de te behalen outputs op basis van dit criterium.

P.5.c. *Er is een logisch verband tussen de voorgestelde activiteiten, de beoogde outputs en outcomes.*

Toelichting: U geeft een samenvatting van de aard van de te realiseren activiteiten en legt het verband met de beoogde outputs en outcomes.

P.5.d. *De aanvrager onderbouwt welke middelen er nodig zijn voor de realisatie van de voorgenomen outputs.*

¹³ Zie algemene toelichting na P.5.d.

Toelichting: Voor wat betreft financiële onderbouwing wordt u verzocht de volgende gegevens aan te leveren:

- een meerjarenbegroting die het totaal aangevraagde budget omvat;
- een overzicht van de bestedingen per programma per land;
- het te besteden bedrag per resultaatgebied.

U maakt onderscheid tussen directe programmakosten en indirecte programmakosten (overheadkosten). U levert deze financiële onderbouwing aan als verplichte bijlage 3.2.

Algemene toelichting bij dit onderdeel

Outcomes en outputs dienen zoveel mogelijk SMART te worden geformuleerd. De bijbehorende begrippen worden hieronder verder uitgewerkt.

Specifiek:

De outcomes en outputs moeten voldoende specifiek zijn. Er moet aangetoond worden dat er "met scherp geschoten wordt", in plaats van het afvuren van een "schot hagel".

Meetbaar:

Aan de outcomes en outputs moeten heldere 'succes' criteria gekoppeld worden, zodat het bereiken van de voorgenomen resultaten op een zo objectief mogelijke wijze verantwoord kan worden.

Acceptabel:

De outputs en outcomes zijn acceptabel voor de doelgroepen (of stakeholders); dit blijkt o.a. uit de erkenning dat deze voor hen een toegevoegde waarde hebben, waardoor er bereidheid onder hen bestaat om effectief bij te dragen aan de totstandkoming van de resultaten (zie onderdeel 5.5. d).

Realistisch:

Outputs dienen realistisch en haalbaar te zijn, zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht.

Tijdsgebonden:

Het programma moet voorzien zijn van een realistische tijdsfasering.

De keuze van indicatoren:

In het schema van annex VIII wordt u gevraagd om indicatoren voor zowel outcomes als outputs te specificeren. Als de voortgang niet in kwantitatieve termen (cijfers) uitgedrukt kan worden, kan gebruik gemaakt worden van kwalitatieve criteria. Het is hierbij wel zaak om dergelijke criteria zo nauwkeurig mogelijk te omschrijven.

P.6. Risico's, monitoring en bijsturing (max. 8 pt)

P6 De mate waarin sprake is van adequaat risicomangement, bestaande uit een adequate risicoanalyse en een adequaat systeem voor monitoring en bijsturing, en de mate waarin de middelen zijn gewaarborgd die complementair aan de gevraagde subsidie nodig zijn voor de uitvoering van het programma, en de wijze waarop het programma wordt geëvalueerd.

P.6.a. Het programma gaat vergezeld van een adequate risicoanalyse.

Toelichting: U presenteert een analyse van alle relevante risico's en specificeert de bijbehorende (mitigerende) maatregelen

P.6.b. Het programma beschikt over een adequaat systeem voor monitoring en bijsturing.

Toelichting: U beschrijft de wijze waarop de monitoring van de te behalen outputs en outcomes van het programma volgens de in het programmavoorstel genoemde indicatoren plaatsvindt (voor zover nog niet weergegeven), en op welke wijze daarover gerapporteerd gaat worden. U geeft tevens aan hoe eventuele bijsturing van het programma zal plaatsvinden.

Wanneer u in aanmerking komt voor subsidie, dan zal een monitoringsprotocol worden gevraagd. Indien u voor dit programma reeds een monitoringsprotocol beschikbaar heeft, kunt u dit ter illustratie toevoegen. Er kunnen aan dit monitoringsprotocol geen punten worden toegekend. Gezien de gewijzigde inrichting van VMP 2013-2016 is het monitoringsprotocol van het VMP 2009-2012 naar verwachting niet geschikt.

P.6.c. De middelen die, complementair aan de gevraagde subsidie, nodig zijn voor de uitvoering van het programma zijn gewaarborgd.

Toelichting: U onderbouwt welke garanties u hebt, dat de aanvullende middelen die naast de gevraagde subsidie nodig zijn voor de uitvoering van het programma daadwerkelijk ter beschikking komen. Indien hierover onzekerheden zijn geeft u aan welke maatregelen genomen worden bij tegenvallende bijdragen van derden.

P.6.d. Het programma wordt geëvalueerd.

Toelichting: Geef een toelichting op de manier waarop het programma wordt geëvalueerd De evaluaties richten zich in eerste instantie op het outcome-niveau van de prioritaire resultaatgebieden, zoals genoemd onder P.2. De toetsing van de activiteiten die door de subsidieontvanger worden geëvalueerd vindt plaats op grond van de criteria relevantie, doeltreffendheid en doelmatigheid. De evaluaties die door de subsidieontvanger worden uitgevoerd dienen te voldoen aan de criteria validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid, zoals nader gepreciseerd in Annex VI. Daarbij dienen de DAC evaluatieprincipes (www.OECD.org) en de Richtlijnen voor Evaluaties van de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsvaluatie (IOB) evaluaties (www.minbuza.nl/job) in acht genomen te worden.

V. Afsluiting: ondertekening

Aanvrager verklaart hierbij dat alle gegevens in het aanvraagformulier en bijhorende bijlagen naar waarheid zijn ingevuld en bijgevoegd.

Naam aanvrager	
Naam tekeningsbevoegde	
Datum	
Plaats	
Handtekening	

VI. Verplichte Bijlagen

Bij uw aanvraag voegt u in elk geval de volgende verplichte bijlagen, die u nummert ten behoeve van een juiste verwijzing waar daar om gevraagd wordt in de desbetreffende onderdelen van dit aanvraagstramien.

	Bijlage	Betreffende criterium/Subsidiebesluit BZ
Drempelcriteria		
1.1.a	Kopie van de statuten	D.1, D.2
1.1.b	Brief vakcentrale inzake verbondenheid	D.1
1.2	Lidmaatschap ITUC	D.1
1.3	Track record	D.1
1.4	Begroting en meerjarenraming	D.3, D.6, D.7, D.8, D.9
1.5	Verklaring huisaccountant	D.4
1.6	Indien van toepassing Aanvullende Organisatietoets	D.5
1.7	Programmavoorstel (inclusief activiteitenplan)	D.6, D.7, D.8, D.9
Organisatietoets		
2.1	Track record (NB: deze bijlage is gelijk aan bijlage 1.3)	O.1
2.2	Overzicht van bijdragen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (bedrag, activiteiten, activiteitennummer)	O.1
2.3	Jaarrekeningen 2009 - 2011	O.3
Programmatoets		
3.1	Programmavoorstel (Activiteitenplan) (NB: deze bijlage is gelijk aan bijlage 1.7)	Art. 25 en 26 Subsidiebesluit BZ
3.2	Financiële onderbouwing met in ieder geval een begroting die het totaal aangevraagde budget omvat; een overzicht van de bestedingen per programma per land (optellend tot 100% van het totale budget); het te besteden bedrag per resultaatgebied (dat dus tot meer dan 100% zal optellen).	Art. 25 en 27 Subsidiebesluit BZ
3.3	Liquiditeitsprognose voor de eerste 12 maanden van het programma	Art. 25 en 28 Subsidiebesluit BZ
3.4	Contextanalyses	P.3
3.5	Complementariteit	P.4
3.6	Overzicht per land naar resultaatgebied	P.0

VII. Definities van gebruikte begrippen

De onderstaande begrippen worden in de volgende betekenis gebruikt:

- **Complementariteit:** aansluiting en afstemming van het programma van de maatschappelijke organisatie op het ontwikkelingsbeleid van Nederland en de programma's van nationale overheden, andere Nederlandse donoren en bilaterale en multilaterale donoren.
- **Contextanalyse:** een contextanalyse brengt de context binnen een land op een analytische wijze in kaart ter voorbereiding, uitvoering of aanpassing van een programma. In deze analyse wordt de omgeving in termen van omgevingsniveaus (micro, meso, macro), omgevingsaspecten (sociaal, economische etc.) alsook in termen van actoren & organisaties in kaart gebracht in relatie tot het aanpakken van de betreffende problematiek. Het doel van een contextanalyse is programmatisch maatwerk & meerwaarde te leveren.
- **Doelgroep:** de mensen in de ontvangende landen die worden beoogd baat te hebben bij de interventies van de maatschappelijke organisaties.
- **Doelmatigheid** van de organisatie: betreft de relatie tussen de input en de kwantiteit en de kwaliteit van de output (prestaties).
- **Duurzaamheid:** de mate waarin partners en doelgroepen in staat zijn zelfstandig resultaten te blijven behalen.
- **Duurzame economische groei en armoedebestrijding:** een strategie voor structurele armoedebestrijding die rechtstreeks is gericht op de verbetering van levensomstandigheden van mensen die in armoede leven door middel van duurzame interventies gericht op directe dienstverlening dan wel op het versterken van het vermogen van mensen om zelf te kunnen voorzien in basisbehoeften. De doelgroep van armoedebestrijding bestaat uit mensen die in armoede leven.
- **Effectiviteit:** doeltreffendheid. De mate waarin de doelstelling danzij de output, waaronder de inzet van beleidsinstrumenten, wordt gerealiseerd.
- **Impact:** positieve of negatieve, primaire en secundaire effecten op lange termijn die geproduceerd zijn in het licht van de doelstelling, direct of indirect, bedoeld of onbedoeld.
- **Input (middelen):** apparaatskosten, waaronder materiële en personele uitgaven (inclusief inhuur) en programmauitgaven..
- **Instellingssubsidie:** een instellingssubsidie wordt verleend ten behoeve van de integrale kosten van de werkzaamheden van een organisatie. Een dergelijke subsidie is niet geoormerkt en kan derhalve voor alle activiteiten en alle overheadkosten van de organisatie worden aangewend. Dit brengt met zich mee dat het financieren van activiteiten met een programmasubsidie zou neerkomen op dubbelfinanciering van die activiteiten, zodat de combinatie van instellingssubsidie met een programmasubsidie niet mogelijk is.
- **Lobby en advocacy:** een strategie voor structurele armoedebestrijding die tot doel heeft het veranderen van lokaal, nationaal en internationaal beleid en processen en structuren die armoede en ongelijkheid instandhouden of verergeren. De doelgroep van lobby en advocacy bestaat uiteindelijk uit de leiders en beleidsmakers in de (internationale) samenleving die de armoede willen bestrijden.
- **Maatschappijopbouw:** een strategie voor structurele armoedebestrijding inhoudend het versterken van pluriforme en democratische maatschappelijke structuren en organisaties met als doel om verbeteringen in de inrichting en het bestuur van de samenleving te realiseren. De

doelgroep van MO bestaat uit de organisaties in het lokale maatschappelijk middenveld (MMV).

- **Meerwaarde:** één of meerdere specifieke aspecten die een toevoeging vormen (ergens op).
- **Multilateraal programma:** een programma dat gericht is op meerdere landen en meestal via een internationale koepel verloopt.
- **Nulmeting:** Een nulmeting heeft tot doel het beschrijven van de uitgangswaarden ten aanzien van de uitvoering (activiteiten) en de effecten. Een nulmeting ten aanzien van de uitvoering legt de basis om later vast kunnen te stellen of een en ander is uitgevoerd zoals was gepland.
- **Outcome:** zie hiervoor de definitie van OECD/DAC (annex III). De outcome ligt niet binnen de span of control, wel binnen de span of influence.
- **Output:** zie hiervoor de definitie van OECD/DAC (annex III). De output dient binnen de span of control te liggen.
- **Partner of partnerorganisatie:** een organisatie, gevestigd in het ontvangende land, met wie de Nederlandse maatschappelijke organisatie een structurele samenwerkingsrelatie onderhoudt, gericht op het uitvoeren van een programma.
- **Programma:** bestaat uit een samenhangende set van doelstellingen en activiteiten die betrekking hebben op een of meerdere resultaatgebieden, zoals genoemd in het subsidiebeleidskader, en die naar continenten, regio's en/of landen kan worden uitgesplitst, met een daaraan toegekend budget.
- **Proselitisme:** bekeringsijver.
- **Resultaatgebied:** resultaten op outcome niveau die op grond van hun beleidsmatige belang als prioritair worden beschouwd. De zes resultaatgebieden van dit subsidieprogramma zijn beschreven in het subsidiebeleidskader Vakbondsmedefinancieringsprogramma 2013-2016.
- **Sector:** In dit subsidiekader kan sector ook gelezen worden als 'multilateraal programma'.
- **Span of control:** de reikwijdte van activiteiten, waarvan te controleren is dat deze activiteiten direct effect hebben op de uitkomsten.
- **Stakeholder:** iemand die op een of andere wijze belang heeft bij een organisatie, zoals personeel, klanten en aandeelhouders
- **Track record:** de prestaties die een aanvragende organisatie en haar partners in het verleden hebben behaald.

ANNEX I Landenlijst 2011 bedrijfsleven instrumenten

Landen waar alle¹⁴ instrumenten open staan

AFRIKA		
Benin	Kaapverdië	Senegal
Burkina Faso	Kenia	Sudan (Zuid)
Burundi	Malawi	Tanzania
Congo Dem. Republiek	Mali	Uganda
Egypte	Marokko	Zambia
Ethiopië	Mozambique	Zuid Afrika
Ghana	Rwanda	

AZIE		
Afghanistan	Jemen	Sri Lanka
Bangladesh	Mongolië	Thailand
Filipijnen	Pakistan	Vietnam
Indonesië	Palestijnse Gebieden	

LATIJNS AMERIKA		
Bolivia	Guatemala	Peru
Colombia	Nicaragua	Suriname

EUROPA		
Albanië	Bosnië Herzegovina	Kosovo
Armenië	Georgië	Macedonië
		Moldavië

Landen waar beperkt aantal instrumenten open staat

	ORIO	PSI	MMF	PUM	FMO-ODA	CBI	DECP
AFRIKA							
Algerije	+	+	+	+	+		
Angola	+	+	+		+		
Djibouti	+	+	+				
Eritrea				+	+		+
Gambia	+	+	+	+	+		
Madagaskar		+	+	+	+	+	
Niger	+			+	+		+
Nigeria		+	+	+	+		
Sao Tomé	+				+		
Sierra Leone		+	+	+	+		
Tunesië		+	+	+	+	+	
AZIE							
Bhutan	+				+		
Cambodja		+	+	+	+		+
Laos		+	+	+	+		
Maldiven	+				+		
Nepal		+	+	+	+	+	

¹⁴ Dit betreft ORIO (realisatie publieke infrastructuur), PSI (private sector investeringen), MMF (matchmaking faciliteit), PUM (programma uitzending managers), FMO ODA fondsen Massif (verbeteren financiële dienstverlening aan lokale MKB door versterking financiële instellingen) en IDF (realisatie private infrastructuur), CBI (bevordering export – van zuid naar noord- door MKB) en DECP (versterken werkgeversorganisaties).

ANNEX II: OECD/DAC-lijst
DAC List of ODA Recipients
Effective for reporting on 2011, 2012 and 2013 flows

Least Developed Countries	Other Low Income Countries (per capita GNI <= \$1 005 in 2010)	Lower Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$1 006-\$3 975 in 2010)	Upper Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$3 976-\$12 275 in 2010)
Afghanistan	Kenya	Armenia	Albania
Angola	Korea, Dem. Rep.	Belize	Algeria
Bangladesh	Kyrgyz Rep.	Bolivia	*Anguilla
Benin	South Sudan	Cameroon	Antigua and Barbuda
Bhutan	Tajikistan	Cape Verde	Argentina
Burkina Faso	Zimbabwe	Congo, Rep.	Azerbaijan
Burundi		Côte d'Ivoire	Belarus
Cambodia		Egypt	Bosnia and Herzegovina
Central African Rep.		El Salvador	Botswana
Chad		Fiji	Brazil
Comoros		Georgia	Chile
Congo, Dem. Rep.		Ghana	China
Djibouti		Guatemala	Colombia
Equatorial Guinea		Guyana	Cook Islands
Eritrea		Honduras	Costa Rica
Ethiopia		India	Cuba
Gambia		Indonesia	Dominica
Guinea		Iraq	Dominican Republic
Guinea-Bissau		Kosovo ¹	Ecuador
Haiti		Marshall Islands	Former Yugoslav Republic of Macedonia
Kiribati		Micronesia, Federated States	Gabon
Laos		Moldova	Grenada
Lesotho		Mongolia	Iran
Liberia		Morocco	Jamaica
Madagascar		Nicaragua	Jordan
Malawi		Nigeria	Kazakhstan
Mali		Pakistan	Lebanon
Mauritania		Papua New Guinea	Libya
Mozambique		Paraguay	Malaysia
Myanmar		Philippines	Maldives
Nepal		Sri Lanka	Mauritius
Niger		Swaziland	Mexico
Rwanda		Syria	Montenegro
Samoa		*Tokelau	*Montserrat
São Tomé and Príncipe		Tonga	Namibia
Senegal		Turkmenistan	Nauru
Sierra Leone		Ukraine	Niue
Solomon Islands		Uzbekistan	Palau
Somalia		Vietnam	Panama
Sudan		West Bank and Gaza Strip	Peru
Tanzania			Serbia
Timor-Leste			Seychelles
Togo			South Africa
Tuvalu			*St. Helena
Uganda			St. Kitts-Nevis
Vanuatu			St. Lucia
Yemen			St. Vincent and Grenadines
Zambia			Suriname
			Thailand
			Tunisia
			Turkey
			Uruguay
			Venezuela
			*Wallis and Futuna

*Territory.

(1) This is without prejudice to the status of Kosovo under international law.

ANNEX III: Definitie “Outcomes” en “Outputs” door DAC/OECD

Outcome

The likely or achieved short-term and medium-term effects of an intervention’s outputs.
Related terms: result, outputs, impacts, effect.

Réalisation (Effet direct)

Ce que l’action doit accomplir ou a accompli à court ou à moyen terme. Termes connexes : résultat, extrant, produit, impacts, effet.

Efecto directo

Representa el conjunto de resultados a corto y mediano plazo probables o logrados por los productos de una intervención. Términos conexos: resultados, producto, impacto, efecto.

Outputs

The products, capital goods and services which result from a development intervention; may also include changes resulting from the intervention which are relevant to the achievement of outcomes.

Extrant (Produit)

Biens, équipements ou services qui résultent de l’action de développement. Le terme peut s’appliquer à des changements induits par l’action qui peuvent conduire à des effets directs.

Producto

Comprende los productos, los bienes de capital y los servicios que resultan de una intervención para el desarrollo ; puede incluir también los cambios resultantes de la intervención que son pertinentes para el logro de los efectos directos.

Bron: OECD/DAC (2011) Glossary of Key Terms in Evaluation and Results Based Management, p, 28. Derived from:
<http://www.oecd.org/dataoecd/29/21/2754804.pdf>.

ANNEX IV: Versterking maatschappelijk middenveld

Voor het onderdeel versterking van het maatschappelijk middenveld is voor de prioritaire resultaatgebieden aansluiting gezocht bij de vijf dimensies van de Civil Society Index (CSI) van CIVICUS, de internationale alliantie voor het maatschappelijk middenveld. De CSI-index en de daarbij gehanteerde methodologie zijn eigendom van CIVICUS. CIVICUS heeft deze index ontwikkeld om kennis te genereren en te delen en zodoende bij te dragen aan de vergroting van de capaciteit en het commitment van maatschappelijke organisaties om maatschappelijke veranderingsprocessen op landenniveau te bevorderen.

De Civil Society Index is als volgt opgebouwd:

- 1) maatschappelijke betrokkenheid (civic engagement),
- 2) organisatiegraad van het maatschappelijk middenveld (level of organisation),
- 3) toepassing van kernwaarden (practice of values),
- 4) invloed maatschappelijk middenveld op maatschappelijke veranderingsprocessen (perception of impact),
- 5) externe omstandigheden (environment).

Deze laatste dimensie, de externe context, is van een andere aard dan de overige vier dimensies, omdat deze beschrijft in welke mate externe sociaal-economische, politieke en culturele condities aanwezig zijn voor het maatschappelijk middenveld om zijn rol volledig te (kunnen) vervullen.

CIVICUS heeft de vijf dimensies onderverdeeld in subdimensies. Voor de monitoring (en evaluatie) van de versterking van het maatschappelijk middenveld is een aantal subdimensies als prioritaire resultaatgebieden geselecteerd waarover de subsidieontvanger dient te rapporteren (zie hieronder).

CSI-dimensions	Priority result areas	Key questions
Civic engagement (maatschappelijke betrokkenheid)	Diversity of socially-based engagement	Do partner organisations act on behalf of their constituency (legitimacy) and include social target groups in their analysis and planning and take the needs of the poor/ marginalized into account?
	Diversity of political engagement	Is a diverse representation of the target group of partner organizations represented in locally elected bodies of government, in sectoral user groups?
Level of organization (organisatiegraad van het maatschappelijk middenveld)	Organisational level of civil society (<i>infrastructure CSI</i>)	Are partner organizations, alliances organised in network/ umbrella organisations, and do they represent CBO's and other actors?
	Peer-to peer communication	Do partner organisations, networks and alliances share information, collaborate in joint analysis to function effectively?
	Financial and human resources	Are financial resources of partner organisations, alliances diversified, with sound internal financial and human management?
Practice of values (toepassing van kernwaarden)	Internal governance (democratic decision-making and governance)	Do partner organizations and the CSO's they support involve their target group in decision making (for

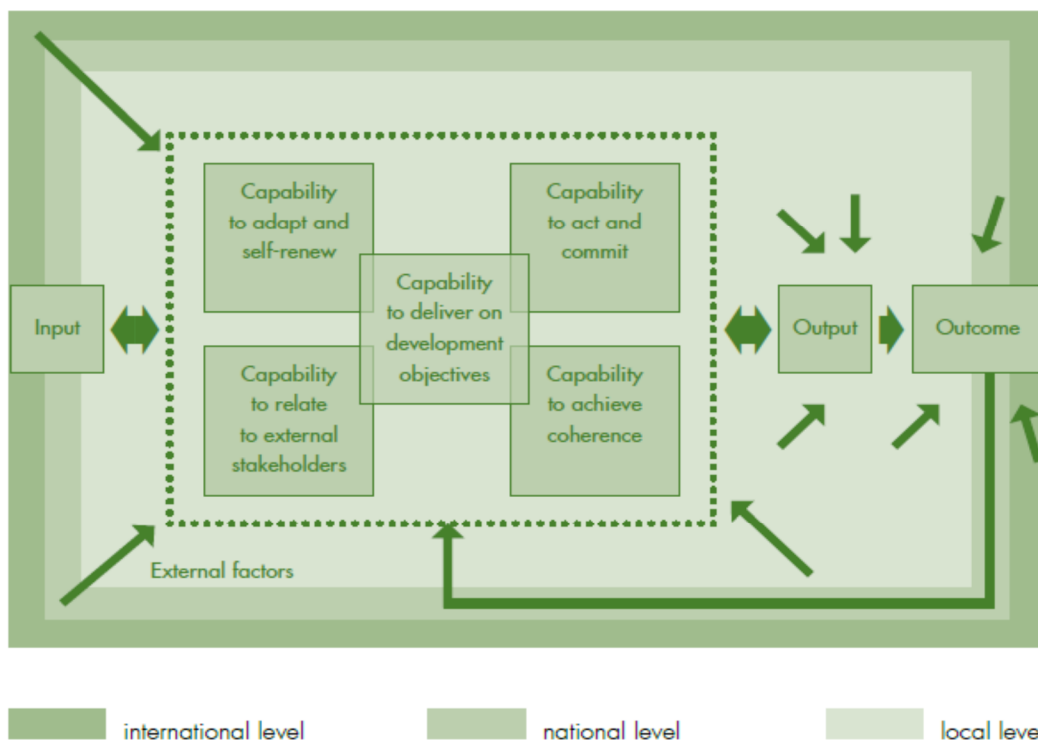
		instance as members of social organs of the CSO's)?
	Transparency	Are partner organizations and the CSO's they support transparent on financial information and staff respects internal procedures (code of conduct)?
Perception of impact (invloed van het maatschappelijk middenveld op maatschappelijke veranderingsprocessen)	Responsiveness	Are partner organizations and the CSO's they support considered as counterparts by (local) government and private sector?
	Social impact	Do partner organisations, in the sectors they work in, provide services that respond to one or more basic social needs of their target group?
	Policy impact	Do partner organisations in the sectors they work in, successfully influence government policy, planning or budgeting or the policy of international organisations?
Environment (externe omstandigheden)	Socio-economic, Socio-political and socio-cultural context	Are interventions of alliance, the choice of partner organizations and their interventions based on a quality context analysis of the space and the role for CS in that specific country (including socio-economic, political and cultural context)? Do partner organizations take into account and participate in studies of CS in the country they work?

ANNEX V: capaciteitsversterking zuidelijke partnerorganisaties (5C's)

Een cruciale factor voor succesvolle capaciteitsversterking van zuidelijke partnerorganisaties is de endogene capaciteit van de organisatie zelf. Interventies van buitenaf hebben een (beperkt) effect op het bereiken van de output, maar het effect op outcome is niet of nauwelijks zichtbaar. Effect op output wordt bereikt, omdat de technische assistentie zich richt op het versterken van de organisatie door extra middelen ter beschikking te stellen, personeel te trainen, werkprocessen te verbeteren, etc. De bereikte resultaten zijn echter veelal niet duurzaam, omdat interventies te weinig rekening houden met de lokale context, de macht- en invloedsverhoudingen en de capaciteit van de organisaties deze versterking zelf in stand te houden, nadat de donor is vertrokken. Om op duurzame wijze de capaciteit van de organisatie te bereiken, zijn veelal fundamenteelere veranderingen nodig.

Het European Centre for Development Policy Management (ECDPM) heeft vijf zogenoemde core capabilities geïdentificeerd die in samenhang versterkt zouden moeten worden om op duurzame wijze organisaties te versterken. Het gaat om de volgende capabilities of resultaatgebieden (zie ook onderstaand diagram):

1. capability to adapt and self-renew,
2. capability to act and commit,
3. capability to deliver on development objectives,
4. capability to relate to external stakeholders,
5. capability to achieve coherence.

Dit 5 C raamwerk is gebaseerd op de volgende uitgangspunten: capaciteitsversterking is een endogeen, continue, niet lineair proces en organisaties zijn complexe, open systemen. Ter verduidelijking worden de vijf capabilities of resultaatgebieden hieronder nader uitgewerkt.

The capability to commit and act

- Er is een strategie geoperationaliseerd in een plan van aanpak. Uit de voortgangrapportage blijkt dat de besluitvorming binnen de organisatie en de activiteiten totaal/grotendeels/gedeeltelijk/bijna niet terug te vinden zijn in het plan.
- De organisatie beschikt totaal/grotendeels/deels/onvoldoende over de financiële middelen om haar plan uit te voeren.

- De organisatie beschikt totaal/grotendeels/deels/onvoldoende over adequaat gemotiveerd personeel om haar taken uit te voeren.
- De organisatie wordt grotendeels/gedeeltelijk/bijna niet op een effectieve wijze geleid.

The capability to achieve

- De informatie uit het PM&E systeem wordt wel/gedeeltelijk/niet gebruikt om activiteiten te monitoren en output te meten.
- De organisatie is in staat wel/gedeeltelijk/niet haar diensten te leveren aan de doelgroep.

The capability to relate

- De externe partijen betrekken de organisatie wel/gedeeltelijk/niet bij relevante beleidsontwikkeling.
- De organisatie is bekend bij de doelgroep en de doelgroep is wel/gedeeltelijk/niet betrokken bij de ontwikkeling van de beleid/strategie van de organisatie.
- De (leiding van de) organisatie is zich bewust van de machts- en invloedsverhoudingen binnen haar werkomgeving en houdt daar in haar strategie rekening mee.

The capability to adapt and renew

- De organisatie gebruikt wel/deels/niet de informatie uit het PM&E systeem om haar strategie te toetsen en indien nodig aan te passen.
- De organisatie heeft indicatoren gebaseerd op outcome
- De organisatie toetst wel/niet bij de doelgroep en externe partijen haar beleid en de implementatie ervan. Past waar nodig aan.

The capability to achieve coherence

- De activiteiten van de organisatie zijn doelmatig en vormen een wel/grotendeels/deels/niet een logisch elkaar versterkend geheel voor het bereiken van de voorgestelde output en doelstellingen.
- Efficiëntie in gebruik van de beschikbare middelen kan wel/grotendeels/deels/niet worden aangetoond.

Rapportage

De subsidieontvanger rapporteert op jaarbasis wat de kwaliteit is van de institutionele capaciteit van de zuidelijke partnerorganisaties met wie de subsidieontvanger samenwerkt voor de 5 core capabilities en met welke activiteiten daaraan door de subsidieontvanger is bijgedragen (output niveau). Deze rapportage kan op geaggregeerd niveau plaatsvinden voor de totale groep van zuidelijke partnerorganisaties met wie de subsidieontvanger samenwerkt, zo mogelijk opgesplitst naar land.

De rapportage moet het mogelijk maken de ontwikkeling in de tijd te volgen van de institutionele capaciteit van de groep van zuidelijke partnerorganisaties waarmee door de subsidieontvanger wordt samengewerkt (outcome niveau).

ANNEX VI: evaluatierichtlijnen

TABEL 1: BEOORDELINGSCRITEIA, INDICATOREN EN COMPONENTEN

1	VALIDITEIT (<i>meet het onderzoek daadwerkelijk wat het beoogt te meten?</i>)	score
1.1	Probleemstelling	
1.1.1	Helderheid van probleemstelling en uitwerking in onderzoeksvragen	
1.1.2	Definitie van evaluatiecriteria	
1.2	Evaluatieobject	
1.2.1	Definitie, werking en afbakening van het onderzoeksobject	
1.2.2	Situering van het evaluatieobject in beleidsmatige en institutionele context	
1.3	Beleidsstheorie	
1.3.1	Weergave of reconstructie van interventielogica en resultaatniveaus	
1.3.2	Operationalisering van resultaatmeting via indicatoren	
1.4	Analyse	
1.4.1	Gegevensbronnen, -verzameling en verwerking	
1.4.2	Onderbouwing van conclusies door bevindingen	
2	BETROUWBAARHEID (<i>hoe stabiel zijn de onderzoeksuitkomsten?</i>)	score
2.1	Onderzoeksmethoden	
2.1.1	Specificatie en verantwoording van gehanteerde onderzoeksmethoden	
2.1.2	Verificatie van gegevens / Triangulatie	
2.2	Reikwijdte	
2.2.1	Representativiteit van de steekproeftrekking c.q. case study-selectie	
2.2.2	Vermelding van beperkingen van het onderzoek	
2.3	Onafhankelijkheid	
2.3.1	Van het bronmateriaal (t.o.v. de belanghebbenden)	
2.3.2	Van de evaluatoren (t.o.v. de belanghebbenden)	
2.4	Onderzoeksverloop en kwaliteitsbewaking	
2.4.1	Verantwoording van het onderzoeksverloop	
2.4.2	Kwaliteitsbewaking via intern of extern toezicht	

3	BRUIKBAARHEID (<i>hoe goed zijn de onderzoeksuitkomsten toepasbaar?</i>)	score
3.1	Presentatie	
3.1.1	Helderheid van de onderzoeksdoelstelling	
3.1.2	Toegankelijkheid van de onderzoeksresultaten	
3.2	Aansluiting	
3.2.1	Beantwoording van de onderzoeksvragen door de conclusies	
3.2.2	Uitvoerbaarheid van lessen of aanbevelingen	

TOELICHTING OP INVULLING BEOORDELINGSCRITEIA, -INDICATOREN EN COMPONENTEN

VALIDITEIT	
1.1.1	De probleemstelling formuleert kernachtig <i>waarop</i> (aan de hand van welke, met name genoemde, criteria) het evaluatieobject wordt beoordeeld. De onderzoeksvragen vormen samen de operationalisering van de probleemstelling.
1.1.2	Eenduidige omschrijving van de maatstaven – zoals doeltreffendheid – die worden aangelegd om het evaluatieobject te beoordelen.
1.2.1	Opsomming, omschrijving en begrenzing van de verzameling (operationele populatie) van onderzoekseenheden (naar type, doelgroep, locatie, periode, instelling, financiële omvang, enz.) waarop de onderzoeksresultaten betrekking hebben.
1.2.2	Weergave van relevante beleidsmatige achtergronden en uitgangspunten, alsmede van het institutionele krachtenveld waarin het evaluatieobject opereert.
1.3.1	Uiteenzetting van de beleidstheorie met de veronderstellingen over causale en finale relaties die aan onderzochte interventies ten grondslag heeft gelegen, en over de gehanteerde doel–middelenhiërarchie met de onderscheiden resultaatniveaus.
1.3.2	Mate waarin de indicatoren die op de verschillende resultaatniveaus zijn gedefinieerd, als specifiek, meetbaar en tijdgebonden kunnen worden beschouwd.
1.4.1	Zorgvuldigheid waarmee de gebruikte gegevensbronnen zijn geselecteerd, alsmede de nauwkeurigheid en transparantie waarmee gegevens uit die bronnen worden geanalyseerd en verwerkt.
1.4.2	Mate waarin de conclusies daadwerkelijk worden gedekt door de onderzoeksbevindingen.
BETROUWBAARHEID	
2.1.1	Nauwkeurige identificatie en rechtvaardiging van de gehanteerde onderzoeksmethoden en –technieken.
2.1.2	Mate waarin gegevens zijn gecontroleerd, en verschillende bronnen/methoden zijn gebruikt om informatie over dezelfde kenmerken en verschijnselen te verzamelen.
2.2.1	Mate waarin de conclusies uit de onderzochte steekproef c.q. van de uitgevoerde case studies gelden voor de hele onderzoekspopulatie.
2.2.2	Vermelding van en uitleg over (eventuele) tekortkomingen van het onderzoek en restricties aan de generaliseerbaarheid van de bevindingen en conclusies.
2.3.1	Mate waarin selectie en inhoud van geraadpleegde gegevensbronnen, met name documentatie en respondenten, onafhankelijk waren van belanghebbenden bij de evaluatie zoals opdrachtgevers, uitvoerders en beneficiënten.
2.3.2	Mate waarin de evaluatoren onafhankelijk opereerden en rapporteerden van belanghebbenden bij het onderzoek zoals opdrachtgevers, uitvoerders en beneficiënten.
2.4.1	Beschrijving en verklaring van het verloop van de evaluatie, inclusief eventuele aanpassingen die ten opzichte van de oorspronkelijke opzet zijn aangebracht.
2.4.2	Controle op het ontwerp en/of de uitvoering van het onderzoek door een begeleidings- of stuurgroep binnen of buiten de MFS-organisatie(s).
BRUIKBAARHEID	
3.1.1	Helderheid van de specificatie van het (buiten het onderzoek zelf gelegen – externe) doel van de evaluatie, <i>waarvoor</i> de onderzoeksuitkomsten zullen worden of zijn gebruikt.
3.1.2	Duidelijkheid en volledigheid waarmee in het evaluatierapport en de samenvatting ervan de essentie van het onderzoek, en met name de hoofdbevindingen, zijn weergegeven.
3.2.1	Vollledigheid waarmee alle onderzoeksvragen door de conclusies worden beantwoord.
3.2.2	Praktische uitvoerbaarheid van gepresenteerde aanbevelingen en de mate waarin deze binnen het bereik liggen van betrokken verantwoordelijken, met name van de evaluatie-opdrachtgevers.

ANNEX VII: De aanvullende organisatietoets

Deze aanvullende organisatietoets levert u in de aanvraag aan als verplichte bijlage 1.6 ten behoeve van drempelcriterium D.5. U kunt hiervoor maximaal 40 punten behalen; bij een score van 24 punten of meer heeft u voldaan aan het drempelcriterium D.5.

Voor de goede orde: deze bijlage is enkel verplicht indien u niet beschikt over een geldige, met voldoende resultaat behaalde, (uit 2008 of later) organisatietoets die namens de staatssecretaris is uitgevoerd, volgens het zgn. COCA-stramien of in het kader van MFS II.

1. Geschiedenis en Missie in relatie tot duurzame armoedebestrijding (max. 9 pt)

AO.1. a: Geef een korte beschrijving van de ontstaansgeschiedenis van de organisatie.

Toelichting: U geeft hier aan hoe uw organisatie is ontstaan. Wie waren de oorspronkelijke oprichters en doelgroep. Hoe heeft de organisatie zich in de loop van de tijd ontwikkeld?

AO.1. b: De centrale doelstelling van de organisatie staat in dienst van armoedebestrijding

Toelichting: Geef de missie, c.q. centrale doelstelling, weer zoals vastgelegd in de statuten. S.v.p. verwijzen naar paginanummer c.q. artikel van de statuten. Indien de missie van de organisatie een algemener karakter heeft, specificeert u de doelstelling(en) t.a.v. van armoede en refereert aan het document waarin deze zijn vastgelegd (kopie als bijlage mee zenden)

AO.1. c: De organisatie heeft heldere en consistente keuzes gemaakt t.a.v. haar interventiestrategie(en) voor duurzame armoede bestrijding¹⁵.

Toelichting: U geeft aan welke van de drie interventiestrategieën t.b.v. structurele armoedebestrijding tot het werkterrein van de organisatie behoren. U beschrijft hoe een combinatie van deze strategieën leidt tot meerwaarde, of u motiveert waarom het werkterrein van de organisatie zich slechts tot één interventiestrategie beperkt.

2. Strategie, geoperationaliseerde doelstellingen en resultaten (max. 4 pt)

AO.2 a: De organisatie beschikt over een meerjarig strategisch plan (MJSP) of een vergelijkbaar plan, waarin de beoogde doelstellingen, resultaten en activiteiten en middelen helder gespecificeerd zijn.

¹⁵ In het kader van structurele armoedebestrijding wordt onderscheid gemaakt naar drie interventiestrategieën: a) directe armoedebestrijding; b) maatschappijopbouw; c) beleidsbeïnvloeding

Toelichting: U beschrijft kort de Doelstellingen en belangrijkste Resultaten uit het meest recent goedgekeurde MJSP.

AO.2. b: *Partnerorganisaties in de landen waar de organisatie actief is, zijn actief betrokken bij het opstellen van en de besluitvorming over het MJSP.*

In het geval de organisatie direct met de uiteindelijke doelgroep werkt: De doelgroep is actief betrokken bij het opstellen van en de besluitvorming over het MJSP.

Toelichting: U geeft aan welke partijen betrokken zijn geweest bij het opstellen van het MJSP en welke (besluitvormende) invloed zij daarop hebben gehad. U specificeert hoe deze partijen betrokken zijn geweest bij de analyse die ten grondslag lag aan het MJSP.

AO.2. c: *Er is sprake van consistente keuzes en adequate prioriteitsstelling binnen het MJSP*

Toelichting: U motiveert kort de grondslagen van de gemaakte keuzes (prioriteiten en uitsluitingen) binnen de doelstellingen en resultaten binnen het MJSP.

3. Het beleid ten opzichte van de partners (max. 9 pt)

AO.3 a: *Partnerorganisaties of vertegenwoordigers uit de landen waar de organisatie actief is hebben substantiële invloed op het beleid van de aanvrager.*

Toelichting: U geeft een beschrijving van de vorm en regelmaat waarin partners invloed hebben op beleid en sturing van de aanvrager. U maakt daarbij een onderscheid tussen formeel (mede)beslissingsrecht en directe of indirecte invloed. Dit moet zichtbaar worden in voorbeelden, waarbij duidelijk moet worden dat er sprake is van medezeggenschap in de relatie.

AO.3 b: *De aanvrager heeft het selectiebeleid ten aanzien van partners afgestemd op de doelstellingen van zijn organisatie.*

Toelichting: U beschrijft de partnerselectieprocedure, inclusief te hanteren toetsings- dan wel selectiecriteria. Indien er sprake is van een netwerkorganisatie of een organisatie gericht op 'sub-granting', beschrijft u de selectiecriteria t.a.v. het netwerk of fonds.

AO.3 c: De aanvrager heeft een effectief anticorruptie- en sanctiebeleid ten aanzien van partners.

Toelichting: U beschrijft hoe anti-corruptiebeleid en sanctiebeleid zijn verankerd in procedures en contracten. U geeft met concrete voorbeelden aan hoe dit beleid in de periode 2008-2010 is toegepast.

AO.3 d: De aanvrager voert een beleid ten aanzien van de capaciteitsontwikkeling dat is gericht op hun zelfstandigheid (duurzaamheid partnerbeleid) van de (partner)organisaties waarvoor het als financier optreedt, c.q. de leden van het netwerk.

Toelichting: U geeft hier een beschrijving van dit beleid aan de hand van concrete doelstellingen / beoogde resultaten, in te zetten activiteiten, maatregelen institutionele capaciteit van de partners, leden van het netwerk of ontvangers van bijdragen te versterken. Aan de hand van voorbeelden maakt u inzichtelijk hoe dit beleid succesvol is toegepast.

4. Relaties met actoren in de samenleving (max. 9 pt)

De centrale vraag bij dit onderdeel is: in welke mate is de organisatie in staat om stakeholders in haar omgeving (effectief) in te zetten voor de verwezenlijking van haar doelen? Het gaat hierbij om relaties met andere NGO's, bedrijven, publiek, donoren en overheden, waarbij geen sprake is van onderaannemerschap of het doorsluizen van fondsen (deze vallen onder de categorie partners, leden van het netwerk, etc.). Deze relaties dienen strategisch van aard te zijn en kunnen zowel Noord-Noord, Noord-Zuid als Zuid-Zuid samenwerking betreffen. In het kader van deze vraag zijn alleen (groepen) organisaties van belang waarmee een vast samenwerkingsverband bestaat, waarin sprake is van complementariteit, synergievoordelen, extra toegevoegde waarde, etc.

Beschrijf op basis van de volgende criteria uw samenwerking met andere actoren:

AO.4: De aanvrager werkt (strategisch) samen met één of meerdere van onderstaande actoren:

- NGO's
- Bedrijven
- Belangenorganisaties
- Kerken
- Nationale/lokale overheden
- Onderzoek en onderwijsinstellingen
- Internationale organisaties
- Overige actoren

Toelichting: U wordt verzocht om een overzicht te geven van de belangrijkste organisaties waarmee u samenwerkt. Specificeer daarbij (met voorbeelden) hoe deze samenwerking leidt

tot synergie-effecten zoals kostenbesparingen of een verbeterde impact t.a.v. de doelgroep. Indien er sprake is van een bewuste keuze waarom u *niet* samenwerkt met bepaalde partners kunt u dit ook toelichten.

5. Structuur en vernieuwing (max. 9 pt)

Aan de hand van de onderstaande criteria zal worden getoetst in welke mate de structuur en cultuur van de organisatie effectief (kunnen) bijdragen aan organisatie en programmavernieuwing:

AO.5 a: *De aanvrager heeft een breed samengesteld bestuur, waarin verschillende stakeholders zijn vertegenwoordigd*

Toelichting: U specificeert welke stakeholders betrokken zijn bij de strategische beleidsvorming van de organisatie. U maakt daarbij onderscheid tussen het Bestuur en Raad van Advies (indien aanwezig).

AO.5 b: *Er is sprake van een adequate scheiding tussen bestuur en toezicht. Tevens zijn er garanties dat familierelaties tussen bestuursleden leden van de raad van toezicht zijn uitgesloten.*

Toelichting: Dit blijkt uit de statuten.

AO.5 c: *De aanvrager is in staat de (eigen) organisatie te vernieuwen, waardoor efficiëntie en effectiviteit worden verhoogd.*

Toelichting: Geef voorbeelden van de geslaagde initiatieven op die de efficiëntie en/of effectiviteit van de organisatie hebben verhoogd (periode 2008-2010).

AO.5 d: *De aanvrager is in staat haar programma's te vernieuwen, waardoor efficiëntie en effectiviteit worden verhoogd.*

Toelichting: Noem voorbeelden (periode 2008-2010) van een innovatieve / creatieve aanpak waarmee de organisatie haar resultaten heeft verbeterd. Specificeer hoe dit heeft doorgewerkt in de organisatie.

ANNEX VIII. Sjabloon voor activiteitenplan

Dit activiteitenplan levert u aan als verplichte bijlage 1.7 (of 3.1)

Naam van het programma:					
Begroot budget met gespecificeerd gevraagde VMP-subsidie:					
Doelstelling en doelgroep(en):					
	Beschrijving resultaten op outputniveau	Indicatoren (kwalitatief/kwantitatief)	Beschrijving resultaten op outcome niveau	Indicatoren (kwalitatief/Kwantitatief)	Activiteiten
Resultaatgebied					
Resultaatgebied					
Resultaatgebied					
Resultaatgebied					